

LAURA

“...**E**N LA RIQUESA I EN LA POBRESA, en la salut i en la malaltia, fins que la mort ens separi”, murmura la Laura asseguda a la taula del seu despatx i amb la mirada fita a l’anell de compromís més exquisit que ha dissenyat al llarg de la seva trajectòria de joiera. Una aliança d’or blanc, amb un diamant de mig quirat de talla perfecta i color preciós —un River!—, que reposa sobre una delicada flor de neu. Els vint-i-cinc anys de professió es fan evidents en el treball meticulós de la peça: les grapes que subjecten el diamant estan tan ben definides que ni tan sols l’ull expert de la joiera les pot arribar a intuir i la pedra preciosa sembla suspesa sobre les filigranes que evoquen els pètals de la flor. Però sap que el que captivarà de l’aliança no és la perfecció amb què ha estat executada, sinó la seva ànima, el que li transmet de més íntim i pregon: “Pren-me, t’entrego la meva essència, el que hi ha més preuat de mi.”

La joiera no pot resistir la temptació de posar-se-la al dit anular de la mà esquerra, tal com manen les antigues tradicions, i escutar-la des de tots els angles. Quantes penyores d’amor i compromís suposadament veritables han passat per les seves mans? Hi ha dedicat la vida precisament ella, que no n’ha volgut mai cap, de promesa d’amor etern. Ella, que s’ha mantingut fidel a la promesa amb si mateixa de custodiar la seva llibertat i independència. Però l’encàr-

rec que entrega avui li ha deixat un nus a l'estómac. Mai l'hauria d'haver acceptat.

Són les dotze del migdia i, puntual com un rellotge, sona el timbre de l'entrada i en Pierre activa el mecanisme d'accés a la botiga. A la Laura li arriba el ressò de la salutació de l'Àngel, com tantes altres vegades abans. Rep la trucada d'en Pierre per avisar-la que l'Àngel és aquí i ella li respon "que passi". Tot i que voldria fer-lo esperar, la impaciència la traeix. Les mans li suen quan es treu l'anell i el col·loca amb cura dins la capseta de nacre blanc i s'aixeca per rebre el client tan especial que ja entra per la porta del despatx.

L'Àngel li fa un petó a la galta i s'asseuen a les butaques situades entre l'entrada i la taula de treball. L'aspecte de tots dos és impecable, malgrat el migdia calorós de finals d'agost. Ella vesteix conjunt de pantaló i brusa de fil roig robí, sandàlies de taló gris perla i cabells en un recollit perfecte. Ell, pantaló blau grisós i camisa blanca amb botons de puny d'or com els que ja portava deu anys enrere, el dia que es van conèixer. Un dels anells de la col·lecció Natura Salvatge havia aparegut a la revista *People*, i la pluja de comandes va obligar la joiera a buscar un espai més ampli i situat en els circuits turístics de la ciutat. Una amiga li va recomanar la Immobiliària Lluan: "Són seriosos. L'Àngel Miqueló ve de comarques però ha muntat la seu central aquí i treballa per a la flor i nata del país." I va ser el mateix Àngel qui li va aconseguir el local del passeig del Born per instal·lar-hi la nova botiga taller; el lloc on faria créixer el nom de "Laura Minguell, joiera" i viuria els moments més àlgids de la seva carrera.

—Així que t'has tirat a la piscina i la Rut t'ha dit que "sí"? —la Laura enceta la conversa de seguida, creuant les cames i posant-se les mans sobre els genolls—. Mira que voler passar per l'altar a la teva edat! —continua amb aire sorneguer.

—Mmm... encara no l'hi he demanat... confio que quan vegi la teva obra d'art, el "sí" li sortirà sense ni adonar-se'n —contesta l'Àngel picant-li l'ullet i deixant-se anar enrere cap al respall de la butaca.

—Bandarra, d'això se'n diu carregar-me el mort! —es queixa ella, fent-se la indignada—. Em costa imaginar-te a l'altar, què vols que et digui... tot plegat només pot ser un estirabot del teu cor de pagès.

—Posar el sis no és cap broma, Laura. Vull compartir la vellesa, tenir una companya de viatge al cent per cent. —L'Àngel fa una pausa i es grata la barbeta.— “Donam la mà i arrecera la galta sobre el meu pit, i no temis ningú”, que diu en Papasseit. I els poetes ho són molt, de savis.

—Tu i els teus poetes! —riu la Laura.

—Fa vint-i-sis anys que va morir la Lluïsa... Em toca —diu l'Àngel a poc a poc, mastegant les paraules, com per donar-los transcendència i profunditat.

—Vint-i-sis anys... —pensa la Laura en veu alta—. I continues amb la mania de viure a Pedrosa?

—I on vols que visqui l'alcalde del poble, estimada?

La Laura descreua les cames i se'l mira perplexa.

—Estàs boig, Àngel! La Rut s'hi avorrirà!

—Avorrir-se? Si haguessis volgut venir-hi, en tindries una altra opinió. A la Rut li encanta Pedrosa, diu que és... com ho diu? Com retornar als orígens del que som sense parafernàlies... i que es retroba amb ella mateixa. Ah! I que començarà un estudi per analitzar les diferències de nutrients entre les fruites silvestres de Pedrosa i les cultivades entre plàstics; en captiveri, vaja. —L'Àngel espera uns segons, la Laura calla, ell es redreça, li pica l'ullet i continua:— Què, què et sembla?

A la Laura li sembla que l'Àngel té raó. Ella no hi va voler anar mai, a Pedrosa. Mai va voler endinsar-se en el món del seu “*gentlement* de poble”, com l'anomenava sovint, per molt que, tan educat i encantador, li hagués

robat el cor des del primer dia. La Laura no tenia mai un “no” quan l'Àngel baixava a Barcelona per afers relacionats amb la immobiliària. I aquell dia la joiera sofisticada es convertia en una adolescent enganxada al mòbil, entrant compulsivament als missatges del WhatsApp per comprovar que l'Àngel no li hagués escrit, o per llegir i rellegir les missives que s'havien enviat feia hores. Reia sola i estava de bon humor, i es comprava sempre alguna peça de roba nova que la fes sentir bonica i seductora.

—Doncs el que em sembla —respon finalment, sentint la mirada de l'Àngel pressionant-la, com si fos un professor que espera impacient la resposta correcta— és que l'entusiasme li durarà de Nadal a Sant Esteve, a la Rut. L'exotisme i la pau del camp estan bé per trencar la rutina un cap de setmana, però no pas per casar-s'hi per sempre.

—Mira que n'arribes a ser, d'urbanita! —es queixa ell. I segueix, negant amb el cap i amb un punt de decepció mal dissimulada a la veu—: Tants anys, i no he aconseguit despertar-te ni el més mínim interès per descobrir un món que t'hagués sorprès més gratament del que et penses.

—Ho dubto molt, estimat...

La Laura no va deixar que les trobades entre ells dos creuessin mai la frontera de Barcelona, dels hotels de luxe, del seu glamur llaminer. Els vespres després de la cita viatjava amb l'Àngel cap a Pedrosa, però només amb el pensament. Les mans hàbils de la joiera li corrien desesperades pel cos, resseguint les empremtes que ell hi havia deixat. Es provocava un orgasme, dos, fins i tot tres... els que calguessin per poder desfer-se del neguit que la pertorbava. Però mai va creuar la frontera que ella mateixa s'havia imposat i, a poc a poc, va poder reconduir aquell estat d'estupidesa i desgavell emocional que augurava massa patiment cap a la relació d'amants que anhelava, sense estridències ni compromisos innecessaris.

—... I els teus fills ja ho saben? No els farà gens de gràcia tot plegat —continua desviant-se cap als aspectes més pràctics de la situació.

—He fet testament i el patrimoni està ben repartit. Això allunyarà tots els fantasmes i mantindrà manses les feres quan arribi el moment, t'ho asseguro. Hi estic bregat, estimada, ho tinc tot previst perquè ningú prengui mal.

—Doncs som-hi —sentencia ella amb un deix inconscient de resignació. S'aixeca, camina cap a la taula on espera la joia i n'agafa la capseta de nacre—. Només falta que la flor de neu compleixi la seva funció —anuncia girant-se cap a l'Àngel i dient-se a ella mateixa que encara ha de néixer l'home que l'entabani amb els seus encants i la faci pujar a l'altar.

—La flor de neu?

La Laura s'asseu a la punta de la butaca. Es posa la capseta sobre la mà esquerra i amb la dreta l'obre delicadament i l'acosta a l'Àngel, que s'aboca cap a l'anell i l'agafa amb cura. L'alça com si fos una hòstia sagrada i se'l passeja, a ritme de vals, per davant dels ulls. Gir cap a la dreta, gir cap a l'esquerra, dreta, esquerra... Als llavis se li dibuixa un somriure.

—Quina meravella... —diu finalment—. Bell i delicat a la vegada: bell i humil com hauria de ser l'amor, oi? Una meravella, Laura. No tinc paraules —rubrica tornant-li l'anell amb la vista clavada al seu rostre. Ella desvia la mirada, col·loca l'anell a la capseta, la tanca i l'hi dona—. Va, acomiada'm, que la missió d'avui no pot esperar —reprèn ell amb presses.

—Et deixo marxar si em promets que el mes vinent anirem un dia a dinar. Quant feia que no em venies a veure? —demana la Laura, tot i tenir el recompte clar dels mesos que han passat des que l'Àngel li va anunciar que havia començat a sortir amb la Rut.

—Ets una exagerada. És clar que anirem un dia a dinar —respon ell, ara amb to despreocupat.

S'aixequen, l'Àngel es desa la capseta a la butxaca del pantaló i, agafats de bracets, surten del despatx i travessen la botiga. Ell li pregunta com li van les vendes i ella li contesta que molt bé. Al carrer, ratxes de vent tòrrid fuetegen els arbres del passeig del Born i l'escombren de turistes i passavolants. Les dues figures solitàries caminen a càmera lenta, contra corrent, fins al carrer antic de Sant Joan. L'Àngel s'atura, mira la Laura de fit a fit, li acarona la galta i li besa els llavis. “Gràcies, Laura.” I en aquest comiat, recer d'intimitat, ella voldria abraçar-lo i dir-li que l'estima però les paraules es resisteixen, no brollen per entre els llavis serrats, i el recer es torna abisme.

L'Àngel avança sol cap al Marquès de l'Argentera i la Laura l'observa. El rastre de tantes vivències i sentiments compartits l'impulsa a seguir-lo. Vol retenir-los, cabdellar el fil que els uneix i que sent que es descabdella a cada ràfega, perquè sap que el mes vinent no hi haurà dinar, ni el següent, ni l'altre...

Quan l'Àngel arriba a la cruïlla i inicia el gest per aturar un taxi, la Laura arrenca a córrer i crida “Àngel, espera!”. I en el moment que ell es gira amb el braç encara enlaire, es desploma talment una goma elàstica que algú estira i deixa anar de cop sense cap mirament.

“Àngel! Àngel!” En pocs segons la Laura es precipita sobre el cos inert. S'agenolla i li busca el pols. No el troba ni al coll ni al canell. Intenta tombar-lo panxa enlaire per insuflar-li un alè de vida. No se'n surt. Sent la presència de gent al seu voltant.

—Que algú m'ajudi, sisplau! Aviseu una ambulància, de pressa!

Una hora més tard, la Laura torna a la botiga. Regueurons de rímel li dibuixen gargots a les galtes. Dels cabells recollits li penegen blens esbullats. En Pierre està atonent

una parella i abans que pugui dir res, ella li fa que “no” amb el cap i continua d’esma, tentinejant, cap al despatx.

Entra, s’asseu a la taula i es posa la mà tremolosa a la butxaca. “En la riquesa i en la pobresa, en la salut i en la malaltia, fins que la mort ens separi”, balbujeja traient-ne la capseta de nacre blanc amb l’anell de compromís més exquisit que ha dissenyat al llarg de la seva trajectòria de joiera. L’obre, agafa l’aliança i se la posa al dit anular de la mà esquerra, per on passa la *vena amoris*, que connecta directament amb el cor.

CRIS

LA CRIS S'AIXECA DE LA TAULA, es posa els auriculars a les orelles, el telèfon dins la bossa, i surt de casa. Li costa respirar, com si els pulmons fossin una esponja que dues mans han espremut, fent-los petits de cop, reduint-los a la mínima expressió, deixant-los sense ni una gota d'aire per poder arrencar el plor. Privant-la de l'allau de llàgrimes que l'alliberi de la pena, almenys una mica.

L'atzar ha volgut que soni Lou Reed, el seu "Walk on the Wild Side", que fos ella la primera de saber la notícia de la mort del seu pare i que hagués d'avisar els seus germans —i la família més propera. Amb en Guillem encara no hi ha pogut parlar; el germà petit deu ser camps a través, amb les ovelles, i la Carlota l'ha contestat des de Pamplona, on es veu que hi ha anat a signar una promoció d'oficines. Poques vegades es truquen o comparteixen un moment totes dues soles, malgrat ser bessones i viure a la mateixa ciutat.

"Torno immediatament. No decideixis ni facis res fins que arribi, sisplau."

L'únic que voldria, la Cris, és ser amb el pare i acaronar-li el front mentre li taral·leja "hey, babe, take a walk on the wild side... Do do doo do doo...", però no el podran veure fins que s'hagi practicat l'autòpsia i s'hagin confirmat les causes de la mort. Desplomat al mig del carrer, així, de cop i volta, sense cap preavis miraculós que encengués els senyals d'alerta.

Se sent en un buit, un forat negre en l'espai i el temps; no pot vetllar l'Àngel, no pot començar les feixugues gestions de l'enterrament, i ha anul·lat l'assaig al conservatori amb el grup de Veus per la Pau.

Surt de casa, baixa les escales a peu, la mirada clavada a terra, concentrada, comptant cada passa amb una mà tremolosa lliscant per la barana. S'aventura al carrer protegida pel cap cot, com si volgués passar desapercebuda, desaparèixer, aïllar-se del món que l'envolta; protegida per la melodia que els auriculars li projecten directa al cervell. "Take a walk on the wild side. Hey, babe..."

Camina fins a la parada del 59 al parc de les Corts i espera. Necessita comptar alguna altra cosa. Les cames que transiten, anònimes, algunes a l'uníson, d'altres en direccions oposades, distanciant-se i perdent-se de vista per la mateixa inèrcia del rumb escollit, com ella i la Carlota.

Puja al bus. Es queda dreta, gronxant-se amb el vaivé del trajecte, i a cada parada compta els passos de la gent que surt i entra. I el 59 és com la vida mateixa, amb individus baixant-ne i d'altres pujant-hi, ocupant l'espai alliberat, quedant-s'hi a la mercè de les incidències del trajecte.

La mare va sortir-ne massa d'hora, de la vida. La Cris aixeca una mica el cap, només una mica, just per veure la imatge de la Lluïsa reflectida als vidres del bus. La cabellera rossa, els ulls color mel com els d'ella i la Carlota. La mare va sortir-ne massa d'hora, de la vida, i el pare va fer el que va poder i més i tot, amb tanta feina com tenia.

Si pogués tornar a ser la petita Cris, buscaria l'Àngel fos allà on fos, recorreria la ciutat sencera. I quan el trobés, s'afanyaria a agafar-li la mà i li faria ralet-ralet perquè les pessigolles el traguessin del son profund. "Primer, jo! No, primer, jo!", cridaven les dues germanes, i reien i el pare s'asseia, els posava les manetes cara amunt sobre les seves cames grans i fortes, i els dibuixava cercles deliciosos amb el tou dels dits. Quan menys s'ho esperaven picava el dineret,

i elles s'oblidaven per un moment minúscul però lluminós que la mare ja no hi era. En Guillem, al bressol, feia moure mans i peus i gemegava demanant el seu torn.

En Guillem lluny, a Pedrosa, amb la seva incondicional família de gossos i ovelles; la Carlota a prop però tancada en les quatre parets de Lluan, la immobiliària que van fundar els pares, la presó dels negocis i els diners. No, aquesta vegada no hi haurà pessigolles a les mans de la Cris que esborrin l'absència. Si pogués allargar el viatge fins al final de la línia... allargar-lo per tornar a començar, reprenent el trajecte en direcció contrària, anant i venint amb el cervell ple de música i resguardada per l'anonimat del cap cot que mira a terra.

“Va, Cris, que ens banyarem al mar i podrem fer castells de sorra.” Com? Es treu els auriculars que queden penjant-li al coll, i el record dels dies de platja amb el pare l'estira fora del bus. Avança com una autòmat, baixa les escales del passeig marítim, es descalça i esquiva tovalloles en direcció a l'aigua.

Ara són les ratxes de vent les que no li deixen aixecar el cap, i compta les tovalloles a mesura que les deixa enrere, com moments que haguessin pogut ser i no seran. El pare no seurà a primera fila al concert per la pau i la no-violència, ni la sentirà cantar a l'inici de temporada al Liceu; ni serà a Pedrosa quan hi vagi aquesta tardor a collir nous i bolets amb en Guillem; ni les convidarà a dinar a ella i a la Carlota després del consell de direcció de Lluan del mes de setembre, ni d'octubre... ni els reunirà a tots per Nadal... El món sembla més esquifit i inhòspit que mai.

“Cris, ho faràs tu, és clar que sí, i ho faràs perfecte, preciosa. Heu d'estar units...”, sap que li hauria dit el pare si hi hagués hagut un llit de mort i unes últimes paraules a cau d'orella per a cada germà. Sent seva la responsabilitat del vincle familiar, la sang, la sorra li crema les plantes dels peus, i la pols que aixeca el vent l'ofega encara més. Corre

cap a tocar de l'aigua, deixa la bossa a terra, es despulla fins a quedar totalment nua i continua endavant malgrat la mala mar, com qui s'entrega al destí convuls a ulls clucs, sense oposar resistència.

S'estira fent el mort i no passa gaire estona fins que una onada la submergeix dins l'aigua i l'empeny de tornada a la platja. Quan surt a la superfície, el mar li regalima per la cara i li regala els rierols de llàgrimes salades que ella és incapaç d'expulsar. S'aixeca i torna a caminar fins que l'aigua li arriba a la cintura i entoma, rígida, cada un dels embats que el mar llança contra seu.

Una onada la rebolca com si li volgués recordar que aquesta no és la seva lluita. La Cris es dona per vençuda i surt. S'estira a la sorra. Té pell de gallina. Tanca els ulls i en la profunditat de la pròpia foscor visualitza una taula parada amb tres plats, tres copes, tres jocs de coberts i els tres germans menjant junts, parlant, agafant les copes i brindant. Aquesta taula és el tresor més preuat, el llegat de sang que el pare ha deixat i que només ella pot mantenir viu. No serà fàcil, no ho serà. Gira les mans cara amunt, el vent les hi acarona i sent les pessigolles del ralet-ralet, presents, intenses com mai. Un espasme li sacseja el pit, i darrere d'aquest un altre i un altre...

Aquest llibre ha estat guardonat amb el XXXI Premi de Narrativa Vila de l'Ametlla de Mar, 2023, convocat pel Col·lectiu CalaCultura i l'Ajuntament de l'Ametlla de Mar.
Els membres del jurat van ser: Coia Valls, Sílvia Mayans, Cari Ariño,
Benjamí Torné i Joan Callau (coordinador del premi).

© del text i la il·lustració de la coberta: Noemí Morral i Palacín, 2023

© d'aquesta edició: Pagès Editors, SL, 2024

Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida

www.pageseditors.cat

editorial@pageseditors.cat

Primera edició: febrer de 2024

ISBN: 978-84-1303-520-8

DL: L 6-2024

Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, SL

www.bobala.cat

« imprès a **lleida** »

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.